II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 18ης Μαΐου 2005

σχετικά με τη συλλογική διασυνοριακή διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων για τις νόμιμες επιγραμμικές (online) μουσικές υπηρεσίες

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2005/737/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 211,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Τον Απρίλιο του 2004 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με θέμα τη διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων στην εσωτερική αγορά.

(2) Στην έκθεσή του της 15ης Ιανουαρίου 2004 [1], το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δήλωσε ότι οι δικαιούχοι δικαιωμάτων πρέπει να απολαύουν προστασίας για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα, όταν αυτά είναι κατοχυρωμένα, ανεξαρτήτως των εθνικών συνόρων ή των τρόπων χρήσης, σε όλη τη διάρκεια της ισχύος τους.

(3) Ακόμα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τόνισε ότι οποιαδήποτε κοινοτική ενέργεια στον τομέα της συλλογικής διασυνοριακής διαχείρισης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων θα πρέπει να ενισχύσει την εμπιστοσύνη των καλλιτεχνών, συμπεριλαμβανομένων των συγγραφέων και των μουσικών, στο γεγονός ότι η πανευρωπαϊκή χρήση των δημιουργικών έργων τους θα αμειφθεί οικονομικά [2].

(4) Οι νέες τεχνολογίες είχαν ως συνέπεια την ανάδυση μιας νέας γενιάς εμπορικών χρηστών, οι οποίοι χρησιμοποιούν επιγραμμικά (online) μουσικά έργα και άλλο δημιουργικό υλικό. Η παροχή νόμιμων επιγραμμικών μουσικών υπηρεσιών απαιτεί τη διαχείριση μιας σειράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων.

(5) Μία κατηγορία των δικαιωμάτων αυτών είναι το αποκλειστικό δικαίωμα αναπαραγωγής, το οποίο καλύπτει όλες τις αναπαραγωγές που γίνονται κατά τη διαδικασία της επιγραμμικής διανομής ενός μουσικού έργου. Στις άλλες κατηγορίες δικαιωμάτων συγκαταλέγονται το δικαίωμα παρουσίασης μουσικών έργων στο κοινό, το δικαίωμα δίκαιης αμοιβής για την παρουσίαση άλλου υλικού στο κοινό, καθώς και το αποκλειστικό δικαίωμα της διάθεσης ενός μουσικού έργου ή άλλου υλικού.

(6) Στο πλαίσιο της οδηγίας 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας [3], και της οδηγίας 92/100/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 1992, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας [4], απαιτείται άδεια για καθένα από τα δικαιώματα που εμπλέκονται στην επιγραμμική εκμετάλλευση των μουσικών έργων. Τα δικαιώματα αυτά μπορούν να τα διαχειρίζονται συλλογικοί διαχειριστές δικαιωμάτων, οι οποίοι προσφέρουν ορισμένες διαχειριστικές υπηρεσίες στους δικαιούχους ως πράκτορες, ή οι ίδιοι οι μεμονωμένοι δικαιούχοι των δικαιωμάτων.

(7) Συχνά η εδαφική ισχύς των αδειών που χορηγούνται για τα επιγραμμικά δικαιώματα περιορίζεται στην επικράτεια συγκεκριμένου κράτους μέλους, με αποτέλεσμα οι εμπορικοί χρήστες να διαπραγματεύονται κάθε δικαίωμα που περιλαμβάνεται στην επιγραμμική εκμετάλλευση με τον εκάστοτε συλλογικό διαχειριστή των δικαιωμάτων σε κάθε κράτος μέλος.

(8) Ωστόσο, στην εποχή της επιγραμμικής εκμετάλλευσης των μουσικών έργων, οι εμπορικοί χρήστες χρειάζονται μια πολιτική χορήγησης αδειών πολλαπλής εδαφικής ισχύος η οποία να αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι το επιγραμμικό περιβάλλον είναι πανταχού παρόν. Είναι συνεπώς σκόπιμο να προβλεφθεί η χορήγηση αδειών πολλαπλής εδαφικής ισχύος ώστε να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου των εμπορικών χρηστών ως προς τη δραστηριότητά τους και να υποστηριχθεί η ανάπτυξη των νόμιμων επιγραμμικών υπηρεσιών, γεγονός που με τη σειρά του θα αυξήσει τη ροή εσόδων των δικαιούχων.

---

[1] A5-0478/2003.

[2] Βλέπε αιτιολογική σκέψη 29.

[3] ΕΕ L 167 της 22.6.2001, σ. 10.

[4] ΕΕ L 346 της 27.11.1992, σ. 61· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2001/29/ΕΚ.

(9) Η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών συλλογικής διαχείρισης πέραν των εθνικών συνόρων συνεπάγεται ότι οι δικαιούχοι ενός δικαιώματος είναι σε θέση να επιλέγουν ελεύθερα τον συλλογικό διαχειριστή δικαιωμάτων για τη διαχείριση των δικαιωμάτων που είναι αναγκαία για την παροχή νόμιμων επιγραμμικών μουσικών υπηρεσιών σε όλη την Κοινότητα. Το δικαίωμα αυτό ενέχει τη δυνατότητα της ανάθεσης ή της μεταφοράς όλων ή μέρους των επιγραμμικών δικαιωμάτων σε έναν άλλο συλλογικό διαχειριστή δικαιωμάτων, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος μόνιμης εγκατάστασης ή την ιθαγένεια είτε του συλλογικού διαχειριστή δικαιωμάτων είτε του δικαιούχου.

(10) Η υποστήριξη αποτελεσματικών δομών για τη διασυνοριακή διαχείριση των δικαιωμάτων θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει ότι οι συλλογικοί διαχειριστές δικαιωμάτων θα επιτύχουν υψηλότερο επίπεδο εξορθολογισμού και διαφάνειας όσον αφορά τη συμμόρφωση με τους κανόνες του ανταγωνισμού, ιδίως υπό το πρίσμα των απαιτήσεων που δημιουργεί το ψηφιακό περιβάλλον.

(11) Η σχέση μεταξύ δικαιούχων και συλλογικών διαχειριστών δικαιωμάτων, είτε βασίζεται σε σύμβαση είτε σε καταστατικούς κανόνες που διέπουν τη συμμετοχή των μελών σε έναν φορέα, πρέπει να περιλαμβάνει έναν ελάχιστο βαθμό προστασίας για τους δικαιούχους όσον αφορά όλες τις κατηγορίες δικαιωμάτων που είναι αναγκαία για την παροχή νόμιμων επιγραμμικών μουσικών υπηρεσιών. Οι διαχειριστές δικαιωμάτων δεν πρέπει να μεταχειρίζονται διαφορετικά τους δικαιούχους δικαιώματος λόγω του κράτους μέλους κατοικίας τους ή λόγω της ιθαγένειάς τους.

(12) Οι αμοιβές που εισπράττονται εξ ονόματος των δικαιούχων πρέπει να διανέμονται δίκαια και χωρίς διακρίσεις λόγω τόπου κατοικίας, ιθαγένειας ή κατηγορίας δικαιούχου. Ειδικότερα, οι αμοιβές που εισπράττονται εξ ονόματος των δικαιούχων σε κράτη μέλη διαφορετικά από το κράτος μέλος της κατοικίας ή της ιθαγένειας του δικαιούχου πρέπει να διανέμονται όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα και αποδοτικότερα.

(13) Επιπρόσθετες συστάσεις σχετικά με τη λογοδοσία, την εκπροσώπηση των δικαιούχων στους φορείς λήψης αποφάσεων των συλλογικών διαχειριστών δικαιωμάτων καθώς και με την επίλυση των διαφορών πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι συλλογικοί διαχειριστές δικαιωμάτων επιτυγχάνουν υψηλό βαθμό εξορθολογισμού και διαφάνειας και ότι οι δικαιούχοι και οι εμπορικοί χρήστες είναι σε θέση να προβούν σε επιλογές έχοντας πλήρη επίγνωση της κατάστασης. Δεν πρέπει να υπάρχει διαφορετική μεταχείριση με βάση την κατηγορία στην οποία ανήκει ένας δικαιούχος δικαιώματος ως μέλος μιας εταιρείας συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων: όλοι οι δικαιούχοι, είτε πρόκειται για συγγραφείς, για συνθέτες, για εκδότες, για παραγωγούς δίσκων, για εκτελεστές ή για άλλους, πρέπει να απολαύουν ίσης μεταχείρισης.

(14) Είναι σκόπιμη η συνεχής αξιολόγηση της ανάπτυξης της επιγραμμικής μουσικής αγοράς,

ΣΥΝΙΣΤΑ:

Ορισμοί

1) Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης νοούνται ως:

α) «διαχείριση, σε κοινοτικό επίπεδο, των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων για την παροχή νόμιμων επιγραμμικών (online) μουσικών υπηρεσιών» η παροχή των ακόλουθων υπηρεσιών: χορήγηση αδειών σε εμπορικούς χρήστες, λογιστικός έλεγχος και εποπτεία των δικαιωμάτων, επιβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων, είσπραξη αμοιβών για το δικαίωμα εκμετάλλευσης και διανομή των αμοιβών αυτών στους δικαιούχους·

β) «μουσικά έργα» οποιοδήποτε μουσικό έργο ή άλλο προστατευμένο υλικό·

γ) «ρεπερτόριο» ο κατάλογος των μουσικών έργων τα οποία διαχειρίζεται ένας συλλογικός διαχειριστής δικαιωμάτων·

δ) «άδεια πολλαπλής εδαφικής ισχύος» η άδεια που καλύπτει την επικράτεια περισσότερων του ενός κρατών μελών·

ε) «συλλογικός διαχειριστής δικαιωμάτων» οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο παρέχει τις υπηρεσίες που καθορίζονται στο στοιχείο α) σε διάφορους δικαιούχους δικαιωμάτων·

στ) «επιγραμμικά δικαιώματα» οποιαδήποτε από τα ακόλουθα δικαιώματα:

i) το αποκλειστικό δικαίωμα αναπαραγωγής που καλύπτει όλες τις αναπαραγωγές που προβλέπονται στην οδηγία 2001/29/ΕΚ, οι οποίες έχουν τη μορφή άυλων αντιγράφων που παράγονται κατά τη διαδικασία της επιγραμμικής διανομής των μουσικών έργων·

ii) το δικαίωμα παρουσίασης ενός μουσικού έργου στο κοινό, είτε με τη μορφή του δικαιώματος αδειοδότησης ή απαγόρευσης δυνάμει της οδηγίας 2001/29/ΕΚ είτε με τη μορφή του δικαιώματος για δίκαιη αμοιβή δυνάμει της οδηγίας 92/100/ΕΟΚ· σε αυτά περιλαμβάνονται η αναμετάδοση μέσω Διαδικτύου, το ραδιόφωνο μέσω Διαδικτύου και η ταυτόχρονη μετάδοση ή οι οιονεί κατά παραγγελία υπηρεσίες που λαμβάνονται είτε σε προσωπικό υπολογιστή είτε σε κινητό τηλέφωνο·

iii) το αποκλειστικό δικαίωμα της διάθεσης ενός μουσικού έργου στο πλαίσιο της οδηγίας 2001/29/ΕΚ, το οποίο περιλαμβάνει υπηρεσίες κατ' αίτηση ή άλλες διαλογικές υπηρεσίες·

ζ) «δικαιούχος δικαιώματος» οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατέχει επιγραμμικά δικαιώματα·

η) «εμπορικός χρήστης» οποιοδήποτε πρόσωπο που εμπλέκεται στην παροχή επιγραμμικών μουσικών υπηρεσιών, το οποίο χρειάζεται άδεια από τους δικαιούχους για την παροχή νόμιμων επιγραμμικών μουσικών υπηρεσιών·

θ) «συμφωνία αμοιβαίας εκπροσώπησης» οποιαδήποτε διμερής συμφωνία μεταξύ συλλογικών διαχειριστών δικαιωμάτων, βάσει της οποίας ένας συλλογικός διαχειριστής δικαιωμάτων παραχωρεί στον άλλο το δικαίωμα να εκπροσωπεί το ρεπερτόριό του στην επικράτεια του δευτέρου.

Γενικά

2) Καλούνται τα κράτη μέλη να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διευκολύνουν την ανάπτυξη των νόμιμων επιγραμμικών υπηρεσιών στην Κοινότητα, προωθώντας το ρυθμιστικό περιβάλλον που αρμόζει καλύτερα στη διαχείριση του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων σε κοινοτικό επίπεδο, με σκοπό την παροχή νόμιμων επιγραμμικών μουσικών υπηρεσιών.

Η σχέση μεταξύ δικαιούχων, συλλογικών διαχειριστών δικαιωμάτων και εμπορικών χρηστών

3) Οι δικαιούχοι πρέπει να έχουν το δικαίωμα να αναθέτουν τη διαχείριση οποιουδήποτε από τα επιγραμμικά δικαιώματα που είναι αναγκαία για την παροχή νόμιμων επιγραμμικών μουσικών υπηρεσιών, στην εδαφική εμβέλεια της επιλογής τους, σε συλλογικό διαχειριστή δικαιωμάτων της επιλογής τους, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος κατοικίας ή ιθαγένειας τόσο του συλλογικού διαχειριστή δικαιωμάτων όσο και του δικαιούχου.

4) Οι συλλογικοί διαχειριστές δικαιωμάτων πρέπει να εκπροσωπούν τα συμφέροντα των δικαιούχων δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας με τη μεγαλύτερη δυνατή επιμέλεια.

5) Όσον αφορά τη χορήγηση άδειας για επιγραμμικά δικαιώματα, η σχέση μεταξύ των δικαιούχων και των συλλογικών διαχειριστών δικαιωμάτων, είτε βασίζεται σε σύμβαση είτε σε καταστατικούς κανόνες που ρυθμίζουν τη συμμετοχή των μελών σε έναν φορέα, πρέπει να διέπεται τουλάχιστον από τα ακόλουθα:

α) οι δικαιούχοι πρέπει να είναι σε θέση να καθορίζουν τα επιγραμμικά δικαιώματα που θα ανατεθούν σε συλλογική διαχείριση·

β) οι δικαιούχοι πρέπει να είναι σε θέση να καθορίζουν την εδαφική εμβέλεια της εντολής των συλλογικών διαχειριστών δικαιωμάτων·

γ) οι δικαιούχοι πρέπει, αφού κοινοποιήσουν σε εύλογο χρόνο την πρόθεσή τους σχετικά, να έχουν το δικαίωμα να αποσύρουν οποιοδήποτε από τα επιγραμμικά δικαιώματα και να μεταφέρουν τη διασυνοριακή διαχείριση των εν λόγω δικαιωμάτων σε άλλον συλλογικό διαχειριστή δικαιωμάτων, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος κατοικίας ή ιθαγένειας τόσο του συλλογικού διαχειριστή δικαιωμάτων όσο και του δικαιούχου·

δ) όταν ένας δικαιούχος μεταφέρει τη διαχείριση ενός επιγραμμικού δικαιώματος σε άλλον συλλογικό διαχειριστή δικαιωμάτων, με την επιφύλαξη άλλων μορφών συνεργασίας μεταξύ διαχειριστών δικαιωμάτων, όλοι οι εμπλεκόμενοι διαχειριστές δικαιωμάτων πρέπει να εξασφαλίσουν ότι τα εν λόγω επιγραμμικά δικαιώματα αποσύρονται από οποιαδήποτε υπάρχουσα συμφωνία αμοιβαίας εκπροσώπησης που έχει συναφθεί μεταξύ τους.

6) Οι συλλογικοί διαχειριστές δικαιωμάτων πρέπει να ενημερώνουν τους δικαιούχους και τους εμπορικούς χρήστες σχετικά με το ρεπερτόριο που εκπροσωπούν, για τυχόν υπάρχουσες συμφωνίες αμοιβαίας εκπροσώπησης, για την εδαφική εμβέλεια των εντολών τους για το εν λόγω ρεπερτόριο καθώς και για τα ισχύοντα τιμολόγια.

7) Οι συλλογικοί διαχειριστές δικαιωμάτων πρέπει να ενημερώνουν σε εύλογο χρόνο τους άλλους συλλογικούς διαχειριστές δικαιωμάτων καθώς και τους εμπορικούς χρήστες σχετικά με τις τυχόν αλλαγές στο ρεπερτόριο που εκπροσωπούν.

8) Οι εμπορικοί χρήστες πρέπει να ενημερώνουν τους συλλογικούς διαχειριστές δικαιωμάτων σχετικά με τα διάφορα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών για τις οποίες επιθυμούν να αποκτήσουν επιγραμμικά δικαιώματα.

9) Οι συλλογικοί διαχειριστές δικαιωμάτων πρέπει να χορηγούν άδειες στους εμπορικούς χρήστες βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και χωρίς καμία διάκριση μεταξύ χρηστών.

Δίκαιη διανομή και κρατήσεις

10) Οι συλλογικοί διαχειριστές δικαιωμάτων πρέπει να διανέμουν κατά τρόπο δίκαιο τις αμοιβές που εισπράττουν για δικαιώματα εκμετάλλευσης σε όλους τους δικαιούχους ή τις κατηγορίες δικαιούχων που εκπροσωπούν.

11) Οι συμβάσεις και οι καταστατικοί κανόνες συμμετοχής των μελών σε έναν φορέα που διέπουν τη σχέση μεταξύ των συλλογικών διαχειριστών δικαιωμάτων και των δικαιούχων όσον αφορά τη διαχείριση, σε κοινοτικό επίπεδο, των μουσικών έργων για επιγραμμική χρήση, πρέπει να διευκρινίζουν εάν και σε ποιο βαθμό γίνονται κρατήσεις από τις αμοιβές που πρέπει να διανεμηθούν, για σκοπούς άλλους από τις παρεχόμενες υπηρεσίες διαχείρισης.

12) Κατά την καταβολή των αμοιβών που έχουν εισπράξει για τα δικαιώματα εκμετάλλευσης, οι συλλογικοί διαχειριστές δικαιωμάτων πρέπει να διευκρινίζουν σε όλους τους δικαιούχους που εκπροσωπούν, τις κρατήσεις που έχουν κάνει για σκοπούς άλλους από τις παρεχόμενες υπηρεσίες διαχείρισης.

Μη διακρίσεις και εκπροσώπηση

13) Η σχέση μεταξύ των συλλογικών διαχειριστών δικαιωμάτων και των δικαιούχων, είτε βασίζεται σε σύμβαση είτε σε καταστατικούς κανόνες που διέπουν τη συμμετοχή των μελών σε έναν φορέα, πρέπει να στηρίζεται στις ακόλουθες αρχές:

α) όλες οι κατηγορίες δικαιούχων τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης όσον αφορά όλα τα στοιχεία της παρεχόμενης υπηρεσίας διαχείρισης·

β) η εκπροσώπηση των δικαιούχων στην εσωτερική διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι δίκαιη και ισορροπημένη.

Λογοδοσία

14) Οι συλλογικοί διαχειριστές δικαιωμάτων πρέπει να λογοδοτούν τακτικά σε όλους τους δικαιούχους που εκπροσωπούν, είτε άμεσα είτε βάσει συμφωνιών αμοιβαίας εκπροσώπησης, για όλες τις άδειες που χορήγησαν, για τα ισχύοντα τιμολόγια και για τις αμοιβές που εισέπραξαν και διένειμαν.

Διευθέτηση διαφορών

15) Τα κράτη μέλη καλούνται να προβλέψουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς επίλυσης των διαφορών, ιδιαίτερα όσον αφορά τα τιμολόγια, τους όρους χορήγησης αδειών, την ανάθεση των επιγραμμικών δικαιωμάτων για διαχείριση και την απόσυρση των επιγραμμικών δικαιωμάτων.

Παρακολούθηση

16) Τα κράτη μέλη και οι συλλογικοί διαχειριστές δικαιωμάτων καλούνται να υποβάλλουν, σε ετήσια βάση, εκθέσεις στην Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα που έχουν λάβει όσον αφορά, αφενός, την παρούσα σύσταση και, αφετέρου, τη διαχείριση, σε κοινοτικό επίπεδο, των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων για την παροχή νόμιμων επιγραμμικών μουσικών υπηρεσιών.

17) Η Επιτροπή σκοπεύει να αξιολογεί σε συνεχή βάση την εξέλιξη του επιγραμμικού μουσικού κλάδου, υπό το πρίσμα της παρούσας σύστασης.

18) Βάσει της αξιολόγησης που αναφέρεται στο σημείο 17, η Επιτροπή θα εκτιμήσει την ανάγκη λήψης περαιτέρω μέτρων σε κοινοτικό επίπεδο.

Παραλήπτες

19) Η παρούσα σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη και σε όλους τους οικονομικούς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων εντός της Κοινότητας.

Βρυξέλλες, 18 Μαΐου 2005.

Για την Επιτροπή

Charlie McCREEVY

Μέλος της Επιτροπής